

PROGRAMACION DE CANTO

2025/2026

CEMU CENTRO DE MÚSICA MODERNA DE PONTEAREAS	CENTROS HOMOLOGADOS E AUTORIZADOS POLA:
CEDA CENTRO DE DANZA DE PONTEAREAS	 XUNTA DE GALICIA CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN, CIENCIA, UNIVERSIDADES E FORMACIÓN PROFESIONAL

· calle gavián, 2 baixo · calle redondela 13, baixo
PONTEAREAS - Telf: 618 186 137

cdm@cdmgalicia.com · www.cdmgalicia.com

CEMU Centro de Música Moderna de Ponteareas

Índice

1.	Introdución	1
1.1	Marco legal	3
1.2	Características do Centro	4
1.3	Características do alumnado	4
2.	Obxectivos, contidos e criterios de avaliación das ensinanzas musicais	5
2.1	Obxectivos xerais.....	5
2.2	Obxectivos específicos	6
2.3	Contidos	6
2.4	Criterios de avaliación	8
3.	Metodoloxía	8
3.1	Principios metodolóxicos.....	9
3.2	Métodos didácticos	10
4.	Atención á diversidade	11
4.1	Principios xerais da atención á diversidade	11
4.2	Medidas de atención á diversidade	11
4.2.1	Adaptación metodolóxicas	11
4.2.2	Apoio e reforzo educativo	12
4.2.3	Atención ao alumnado con altas capacidades.....	12
4.3	Coordinación e seguimento.....	12
5.	Temas transversais.....	13
5.1	Educación en valores	13
5.2	Desenvolvemento persoal e social	13
5.3	Educación para a cidadanía e o desenvolvemento sostible	14
5.4	Tratamento das Tecnoloxías da Información e da Comunicación (TIC's).....	14
6.	Actividades culturais e de promoción das ensinanzas.....	14
6.1	Concertos e recitais	15
6.2	Obradoiros e masterclasses	15

6.3	Colaboración con outras disciplinas artísticas	15
7.	Secuenciación por cursos	16
7.1	Curso 1º.....	16
7.1.1	Obxectivos.....	16
7.1.2	Contidos.....	17
7.1.3	Avaliación.....	17
7.1.3.1	Criterios de avaliación	17
7.1.3.2	Actividades de avaliación	18
7.1.3.3	Mínimos esixibles.....	18
7.1.3.4	Procedementos e ferramentas de avaliación	18
7.1.3.5	Criterios de cualificación	19
7.1.3.6	Criterios para a concesión de ampliación de matrícula.....	19
7.1.3.7	Medidas de recuperación	19
7.1.4	Recursos didácticos	20
7.2	Curso 2º.....	20
7.2.1	Obxectivos.....	20
7.2.2	Contidos.....	21
7.2.3	Avaliación.....	21
7.2.3.1	Criterios de avaliación	22
7.2.3.2	Actividades de avaliación	22
7.2.3.3	Mínimos esixibles.....	22
7.2.3.4	Procedementos e ferramentas de avaliación	23
7.2.3.5	Criterios de cualificación	23
7.2.3.6	Criterios para a concesión de ampliación de matrícula.....	23
7.2.3.7	Medidas de recuperación	24
7.2.4	Recursos didácticos	24
7.3	Curso 3º.....	25
7.3.1	Obxectivos.....	25

7.3.2	Contidos.....	25
7.3.3	Avaliación.....	26
7.3.3.1	Criterios de avaliación	26
7.3.3.2	Actividades de avaliación	26
7.3.3.3	Mínimos esixibles	27
7.3.3.4	Procedementos e ferramentas de avaliación	27
7.3.3.5	Criterios de cualificación	27
7.3.3.6	Criterios para a concesión de ampliación de matrícula.....	28
7.3.3.7	Medidas de recuperación	28
7.3.4	Recursos didácticos	29
7.4	Curso 4º.....	29
7.4.1	Obxectivos.....	29
7.4.2	Contidos.....	29
7.4.3	Avaliación.....	30
7.4.3.1	Criterios de avaliación	30
7.4.3.2	Actividades de avaliación	31
7.4.3.3	Mínimos esixibles	31
7.4.3.4	Procedementos e ferramentas de avaliación	31
7.4.3.5	Criterios de cualificación	31
7.4.3.6	Criterios para a concesión de ampliación de matrícula.....	32
7.4.3.7	Medidas de recuperación	32
7.4.4	Recursos didácticos	33
7.5	Curso 5º.....	33
7.5.1	Obxectivos.....	33
7.5.2	Contidos.....	33
7.5.3	Avaliación.....	34
7.5.3.1	Criterios de avaliación	34
7.5.3.2	Actividades de avaliación	35

7.5.3.3	Mínimos esixibles.....	35
7.5.3.4	Procedementos e ferramentas de avaliación	35
7.5.3.5	Criterios de cualificación.....	36
7.5.3.6	Criterios para a concesión de ampliación de matrícula.....	36
7.5.3.7	Medidas de recuperación	36
7.5.4	Recursos didácticos	37
7.6	Curso 6º.....	37
7.6.1	Obxectivos.....	37
7.6.2	Contidos.....	38
7.6.3	Avaliación.....	39
7.6.3.1	Criterios de avaliación	39
7.6.3.2	Actividades de avaliación	40
7.6.3.3	Mínimos esixibles.....	40
7.6.3.4	Procedementos e ferramentas de avaliación	40
7.6.3.5	Criterios de cualificación.....	41
7.6.3.6	Medidas de recuperación	41
7.6.4	Recursos didácticos	42
8.	Procedementos de avaliación e seguimento da programación didáctica.....	42
9.	Procedementos para realizar a avaliación interna do departamento.....	44
10.	Anexos.....	44
10.1	Probos de acceso a 1º de grao profesional	44
10.2	Probos de acceso a outros cursos	44
10.3	Faltas de asistencia.....	44

1. Introducción

A música é unha arte que, en medida semellante á arte dramática, necesita esencialmente a presenza dun mediador entre o creador e o público ao que vai destinado o produto artístico: este mediador é o intérprete.

Correspóndelle ao intérprete, nas súas múltiples facetas de instrumentista, cantante, director ou directora, ese traballo de mediación. A problemática do seu labor comeza polo correcto entendemento do texto: un sistema de signos recollidos na partitura que, malia o seu continuo enriquecemento ao longo dos séculos, padece —e padecerá sempre— de irremediabes limitacións para representar o fenómeno musical. Este, por natureza, necesita recreación e pode ser abordado desde perspectivas subxectivas diversas. O feito interpretativo é, por definición, plural. Non só pola incapacidade radical da grafía para apresar de maneira total unha realidade —o fenómeno sonoro-temporal en que consiste a música— que se sitúa nun plano totalmente distinto ao da escritura, senón, sobre todo, polo especial xeito de ser da música: linguaxe expresiva por excelencia, linguaxe dos «afectos», como dicían os mestres dos séculos XVII e XVIII, linguaxe das emocións, que poden expresarse con tantos acentos diferentes como artistas capacitados se acheguen a ela para descifrar e transmitir a súa mensaxe.

Isto supón a aprendizaxe —previa ou simultánea á práctica instrumental— do sistema de signos propio da música, que se emprega para fixar, aínda que sexa de xeito aproximado, os datos esenciais no papel. A tarefa do futuro intérprete consiste, polo tanto, en aprender a ler correctamente a partitura; penetrar, a través da lectura, no sentido do escrito para apreciar o seu valor estético; e desenvolver a destreza necesaria no manexo do instrumento para que a execución dese texto musical adquira a súa plena dimensión expresiva e significativa, transmitindo de xeito persuasivo e convincente a emoción estética que a obra esperta no espírito do intérprete.

Para acadar estes obxectivos, o instrumentista debe desenvolver as capacidades específicas que lle permitan alcanzar o máximo dominio das posibilidades que lle ofrece o instrumento da súa elección, reflectidas na literatura legada polos compositores ao longo dos séculos e que continúa en constante crecemento. Ao desenvolvemento desa habilidade, á plena posesión desa destreza no manexo do instrumento, chamámoslle técnica.

O dominio dos problemas de execución que suscita o repertorio é, sen dúbida, unha tarefa prioritaria para o intérprete, e absorbe un tempo considerable dentro das horas dedicadas á súa formación musical global. En todo caso, o traballo técnico, representado por esas horas de práctica intensiva, debe estar sempre unido na mente do intérprete á realidade musical que se trata de comunicar, evitando o perigo de reducirse a unha mera exercitación ximnástica.

Neste sentido, é imprescindible que o instrumentista aprenda a valorar a importancia da memoria no seu proceso formativo, tanto como executante como intérprete, mesmo cando na práctica profesional —como membro dunha orquestra, dun grupo de cámara, etc.— non precise tocar de memoria. Sen entrar en toda a súa extensión, cómpre sinalar que, á marxe desa memoria subconsciente formada pola rede de automatismos sen os cales a execución instrumental sería impensable, só se sabe verdadeiramente aquilo que se pode recordar en todo momento. A memorización é, pois, un excelente auxiliar no estudo, que pode supoñer un aforro considerable de tempo, ademais de permitir centrar a atención na resolución dos problemas técnicos e na consecución dunha interpretación expresiva e musicalmente válida. A memoria xoga, así, un papel fundamental na comprensión global dunha obra, pois, ao desenvolverse esta no tempo, só a memoria permite garantir a súa coherencia e unidade.

A formación e o desenvolvemento da sensibilidade musical constitúen un proceso continuo, alimentado polo coñecemento cada vez máis amplo da literatura musical en xeral e da do seu instrumento en particular. A este desenvolvemento contribúen tamén os estudos doutras disciplinas teórico-prácticas, así como os coñecementos históricos que lle permiten ao intérprete situarse na perspectiva axeitada para realizar interpretacións estilisticamente correctas.

O traballo noutras disciplinas, que para o instrumentista se consideran complementarias pero igualmente imprescindibles, conduce a unha comprensión plena da música como linguaxe e como medio de comunicación, que se articula a través dunha sintaxe e duns principios estruturais. Estes, aínda que poden ser aprendidos de maneira intuitiva nas primeiras etapas da formación, só cobran todo o seu valor cando son plenamente asimilados e incorporados á bagaxe cultural e profesional do intérprete.

Todo isto lévanos a considerar a formación do instrumentista como unha tarefa interdisciplinar de considerable amplitude, que supón un longo proceso formativo no cal teñen un papel fundamental tanto o cultivo temperán das facultades físicas e psicomotrices como a progresiva maduración persoal, emocional e cultural do futuro intérprete.

1.1 Marco legal

A programación da materia de Canto na especialidade de Música Moderna baséase na normativa vixente aplicable ás ensinanzas profesionais de música en España e en Galicia. Téñense en conta os seguintes documentos:

Normativa estatal

- **Lei Orgánica 2/2006, do 3 de maio, de Educación (LOE)**, modificada pola **Lei Orgánica 3/2020, do 29 de decembro (LOMLOE)**, que establece o marco xeral das ensinanzas artísticas e profesionais de música.
- **Real Decreto 1577/2006, do 22 de decembro**, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de música en España.
- **Real Decreto 303/2010, do 15 de marzo**, polo que se regula o acceso ás ensinanzas artísticas superiores e os títulos correspondentes.

Normativa autonómica (Galicia)

- **Decreto 198/2007, do 27 de setembro**, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de música en Galicia.
- **Orde do 29 de setembro de 2015**, pola que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de música en Galicia, detallando os contidos específicos de cada materia.
- **Orde do 11 de xuño de 2010**, pola que se regulan os aspectos organizativos, pedagóxicos e de avaliación das ensinanzas profesionais de música en Galicia.
- **Decreto 426/2003, do 30 de outubro**, polo que se establece a ordenación das ensinanzas de réxime especial en Galicia, incluíndo os conservatorios profesionais.
- **Decreto 223/2010, do 30 de decembro**, polo que se establece o Regulamento orgánico dos conservatorios elementais e profesionais de música e de danza da Comunidade Autónoma de Galicia. DOG do 19 de xaneiro de 2011.

Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei Orgánica 2/2006, do 3 de Maio, de educación. DOG 21 de decembro de 2011.

- **Orde do 4 de agosto de 2011**, pola que se desenvolve o Decreto 229/2011 en canto á organización dos conservatorios profesionais.
- **Orde do 28 de xullo de 2008**, pola que se establecen os criterios de avaliación e promoción do alumnado nas ensinanzas profesionais de música en Galicia, disposta no Decreto 198/2007, do 27 de setembro.
- **Circular 15/2011**, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa pola que se ditan os aspectos organizativos dos conservatorios profesionais de música en Galicia.

Normativa interna

- **Normativa interna do conservatorio autorizado**, onde se detallan aspectos organizativos específicos, como a distribución horaria, os criterios de avaliación e as metodoloxías didácticas.

1.2 Características do Centro

CEMU Centro de Música Moderna de Ponteareas, un centro especializado na formación de músicos cun enfoque práctico, integrador e adaptado ás demandas actuais do panorama musical. Este centro ten como finalidade ofrecer unha formación sólida e actualizada que prepare ao alumnado para afrontar os retos tecnolóxicos e creativos presentes na música contemporánea. O centro conta con instalacións axeitadas ás ensinanzas musicais. Ao longo destes anos, moitos alumnos prepararon satisfactoriamente as probas de acceso, tanto en música como en danza, para acceder ao ámbito superior. A maiores o centro ten un amplo calendario de actuacións para complementar a formación do alumnado que se realizan tanto dentro das instalacións como en concertos e festivais ao aire libre. O centro ten unha capacidade para acoller uns 180 alumnos de música e 80 de danza.

1.3 Características do alumnado

O alumnado varía a súa procedencia segundo a idade e o curso que realizan. As principais motivacións para o estudo neste centro son: a obtención dun título que lles abra saídas profesionais e que os posibiliba a continuidade de estudos no grao superior de música, a calidade das ensinanzas

e a ubicación do centro. O clima existente entre o alumnado e o profesorado do centro é óptimo, sendo este un dos valores máis apreciados por ambas partes.

O alumnado que cursa estes estudos procede de diferentes especialidades instrumentais e posúe formacións previas diversas, polo que o aprendizaxe está estruturado de xeito flexible, atendendo á pluralidade de niveis e intereses. Esta diversidade constitúe un valor engadido no proceso de aprendizaxe, fomentando a colaboración, a resolución de problemas e o intercambio de coñecementos.

No estudo individual do alumnado resalta o esforzo, a análise do repertorio e a comprensión do mesmo. Como gran problema sobresa a falta de tempo, especialmente no grao profesional, debido á gran cantidade de horas que o alumnado pasa no seu centro de ensinanza obrigatoria. Outros problemas son a falta de organización, de constancia e concentración no estudo.

2. Obxectivos, contidos e criterios de avaliación das ensinanzas musicais

O Decreto 203/2007, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música, indica no seu artigo 2º que a súa finalidade é proporcionarlle ao alumnado unha formación artística de calidade.

2.1 Obxectivos xerais

Os obxectivos xerais desta materia están formulados de acordo coa Orde do 29 de setembro de 2015 e orientan a formación global do alumnado no desenvolvemento da práctica vocal na música moderna:

- Favorecer a adquisición dunha técnica vocal sólida, saudable e versátil, que permita afrontar con solvencia repertorio representativo dos principais estilos contemporáneos.
- Desenvolver a capacidade de controlar a respiración, a afinación, a dicción e a proxección da voz como elementos fundamentais da interpretación vocal.
- Potenciar a expresividade, a comunicación escénica e a transmisión consciente de emocións a través da voz.
- Coñecer e valorar o repertorio vocal da música moderna como parte do patrimonio cultural colectivo, abordando diferentes estilos, xéneros e linguaxes.
- Estimular a creatividade e a identidade artística persoal mediante a interpretación e, se procede, a improvisación vocal.

- Integrar os coñecementos adquiridos noutras materias (harmonía, análise, improvisación, conxunto) na práctica vocal, favorecendo unha aprendizaxe transversal.
- Desenvolver a escoita activa e a capacidade de interacción co acompañamento instrumental, recoñecendo o papel da voz dentro da arquitectura sonora global.
- Relacionar a práctica vocal cos contextos estilísticos, culturais e históricos nos que se insire, comprendendo a súa evolución e función na música moderna.

2.2 Obxectivos específicos

As ensinanzas de canto dos estudos profesionais de música terán como obxectivo contribuír a desenvolver no alumnado as seguintes capacidades:

- Demostrar un control suficiente do aire mediante a respiración diafragmática que posibilita unha correcta emisión, afinación e articulación da voz.
- Coñecer as características e posibilidades da propia voz (extensión, timbre, flexibilidade, calidades expresivas, etc.) e saber utilizalas correctamente na interpretación.
- Empregar a fonética adecuada en relación co idioma cantado e unha dicción que faga intelixible o texto.
- Adquirir e aplicar progresivamente ferramentas e competencias para o desenvolvemento da memoria.
- Desenvolver a capacidade de lectura á primeira vista e aplicar con autonomía progresivamente maior os coñecementos musicais para a improvisación coa voz.
- Interpretar un repertorio que inclúa obras representativas das diversas épocas e estilos dunha dificultade adecuada a este nivel.
- Desenvolver capacidades auditivas para progresar na comunicación cun mesmo e con outros músicos a través da interpretación e a improvisación na linguaxe musical de conxunto.
- Coñecer os diferentes parámetros interpretativos: a agónica, a articulación, o fraseo, a dinámica, o timbre, a emoción, co fin de entender a dimensión de cada un deles, e así poder utilizados realizando un proceso crítico e estético do traballo persoal que leve a construír unha execución profesional e adecuada ao contexto.
- Fomentar a creatividade.

2.3 Contidos

- Estudo da respiración.
- Vocalizacións.

- Traballo da intensidade e gradación do son vocal.
- Práctica da extensión gradual cara aos extremos da voz.
- Desenvolvemento gradual da duración dunha nota tida sobre unha soa respiración para a consecución do máximo de fiato.
- Estudo das diferentes partes do aparato fonador e dos ataques vocais.
- Exercicio auditiva do timbre da propia voz e procura de distintas cores vocais.
- Desenvolvemento da percepción total das sensacións fonatorias.
- Interpretación de obras acordes con cada voz, de menor a maior dificultade a medida que se vaia conseguindo o dominio técnico-vocal.
- Estudo dun repertorio que deberá incluír cancións e arias españolas e italianas antigas, cancións de concerto españolas, cancións populares do século XX e XXI latinoamericanas, norteamericanas, inglesas, brasileiras, italianas, alemás e francesas, romanzas de zarzuela e ópera española e estranxeira e arias de oratorios ou cantatas.
- Estudo do repertorio propio do patrimonio galego.
- Iniciación á interpretación da música contemporánea e ao coñecemento das súas grafías e efectos.
- Adestramento permanente e progresivo da memoria.
- Práctica da lectura á vista.
- Audicións comparadas de grandes intérpretes para analizar de xeito crítico as características das súas diferentes versións.
- Práctica de conxunto
- Estudo específico da improvisación coa voz a través de diferentes exercicios melódicos e harmónicos que axuden a cohesión o discurso sonoro nas diferentes formas musicais.
- Transcrición de *solos* ou estudos melódicos adecuados ao nivel e interpretación dos mesmos de memoria.

2.4 Criterios de avaliación

- Avaliar o control da respiración diafragmática e a súa aplicación práctica para unha emisión vocal estable, afinada e articulada.
- Comprobar o grao de coñecemento e uso das características da propia voz (extensión, timbre, flexibilidade, calidades expresivas) en función das esixencias do repertorio.
- Valorar a corrección da fonética e da dicción, asegurando a intelixibilidade do texto cantado en diferentes idiomas.
- Observar a utilización progresiva da memoria como ferramenta para a interpretación vocal autónoma.
- Avaliar a capacidade de lectura á primeira vista e a aplicación práctica dos coñecementos musicais na improvisación vocal.
- Analizar a adecuación estilística e técnica na interpretación dun repertorio vocal representativo de diferentes épocas e estilos, con dificultade acorde ao nivel.
- Avaliar a capacidade de escoita activa, afinación colectiva e interacción co acompañamento instrumental e/ou vocal dentro da linguaxe musical de conxunto.
- Comprobar o dominio e aplicación consciente dos parámetros interpretativos (agónica, articulación, fraseo, dinámica, timbre, emoción) nun proceso crítico e estético que conduza a unha execución adecuada ao contexto.
- Valorar a creatividade e a capacidade expresiva demostrada a través da interpretación e da improvisación.

3. Metodoloxía

A metodoloxía empregada na materia de Canto basearase nun enfoque **activo, práctico e progresivo**, centrado no desenvolvemento integral da voz como instrumento artístico e expresivo.

- **Aprendizaxe significativa e individualizada:** partírase das características vocais, nivel técnico e intereses estilísticos de cada alumno ou alumna, garantindo un proceso adaptado que permita a súa evolución persoal e artística.
- **Desenvolvemento progresivo da técnica vocal:** a través de exercicios de respiración, emisión, afinación, colocación e articulación, asegurárase unha base sólida que posibilita a interpretación de repertorio diverso con saúde e seguridade vocal.
- **Enfoque práctico e aplicado:** a maior parte da actividade na aula orientarase á práctica vocal directa, tanto sobre exercicios técnicos como sobre o traballo de repertorio.

- **Integración coas demais materias:** fomentárase a aplicación dos coñecementos adquiridos en harmonía, análise, improvisación ou conxunto, favorecendo unha aprendizaxe transversal e completa.
- **Escoita activa e reflexión crítica:** promoverase a capacidade de analizar a propia práctica vocal e a doutros intérpretes, desenvolvendo criterios técnicos e artísticos que permitan unha mellora consciente.
- **Creatividade e expresividade:** potenciarase a interpretación persoal, a improvisación vocal e a comunicación escénica como parte esencial da formación en música moderna.
- **Uso de recursos tecnolóxicos:** empregárase gravación de audio e vídeo para facilitar a autoavaliación, o seguimento da progresión técnica e a toma de conciencia sobre a posta en escena.
- **Práctica individual e colectiva:** combinaranse situacións de traballo individual co acompañamento instrumental ou grupal, estimulando a adaptación da voz a diferentes contextos musicais.

3.1 Principios metodolóxicos

Os principios metodolóxicos que guían esta programación son:

- **Actividades prácticas e vivenciais:** mediante exercicios técnicos e interpretativos centrados no control da respiración, emisión, afinación, articulación, dicción e proxección, aplicando de forma directa os coñecementos adquiridos noutras materias.
- **Participación activa:** fomentárase a implicación consciente do alumnado no proceso de aprendizaxe, favorecendo a responsabilidade individual, a autonomía interpretativa e a capacidade de traballo tanto en situacións solistas como acompañadas.
- **Avaliación continua:** baseada na observación directa do progreso vocal en clases, ensaios e actuacións, así como na preparación individual, actitude, constancia e evolución técnica e expresiva.
- **Flexibilidade e diversidade metodolóxica:** adaptando a programación ao nivel, ás características e ás necesidades vocais de cada alumno ou alumna, garantindo un enfoque inclusivo e respectuoso coa diversidade tímbrica e expresiva.
- **Convivencia:** procurárase un clima de respecto, escoita activa, empatía e confianza, favorecendo a expresión persoal e a seguridade escénica como parte esencial da práctica vocal.

- **Significación:** os contidos presentaranse como ferramentas útiles para a interpretación real, tanto en directo como en proxectos de gravación, favorecendo a transferencia do aprendido a contextos musicais auténticos.
- **Interdisciplinariade:** estableceranse conexións con materias como Instrumento Principal, Conxunto, Harmonía, Análise ou Improvisación, integrando de forma funcional os coñecementos no traballo vocal.
- **Creatividade:** animarase ao alumnado a explorar diferentes recursos expresivos e estilísticos, a improvisar e a achegar ideas interpretativas propias, fomentando a construción dunha identidade artística persoal.

3.2 Métodos didácticos

A elección dos métodos didácticos baséase nos seguintes enfoques:

- **Modelo constructivista:** o coñecemento constrúese a partir das experiencias previas do alumnado. O traballo en Canto parte das capacidades vocais que cada alumno ou alumna xa posúe, conectando os novos contidos coas habilidades adquiridas noutras materias e coa súa experiencia musical e cultural.
- **Aprendizaxe significativa:** para favorecer unha comprensión real e duradeira, os contidos presentaranse de forma ordenada, contextualizada e vinculada á práctica vocal directa sobre exercicios técnicos, estudo de repertorio e interpretación en público. O proceso de aprendizaxe articularase a través da preparación individual, o ensaio con acompañamento instrumental e a reflexión sobre os resultados obtidos.

Para que a aprendizaxe sexa efectiva, teranse en conta os seguintes aspectos:

- Crear un bo clima de traballo, baseado na confianza, no respecto mutuo, na motivación e na participación activa.
- Presentar os obxectivos musicais de cada peza ou exercicio de forma clara, progresiva e coherente co nivel do alumnado.
- Relacionar os novos contidos cos coñecementos previos e coa práctica vocal habitual do alumnado.
- Promover o estudo individual como parte esencial do proceso formativo, valorando o esforzo persoal e a constancia, e responsabilizando ao alumnado da súa evolución técnica e expresiva.

4. Atención á diversidade

A atención á diversidade na materia de Canto parte do principio de que cada alumno e alumna ten necesidades, intereses, estilos e ritmos de aprendizaxe diferentes. Por iso, esta programación garante unha ensinanza flexible, inclusiva e adaptada, que promova a equidade e asegure que todo o alumnado poida acadar os obxectivos propostos.

4.1 Principios xerais da atención á diversidade

A programación basearase nos seguintes principios:

- **Inclusión:** Garantir que todo o alumnado poida participar de forma activa e significativa nas actividades analíticas propostas.
- **Persoalización da aprendizaxe:** Axustar os contidos e métodos aos distintos niveis de partida e formas de aprender do alumnado.
- **Flexibilidade metodolóxica:** Empregar estratexias didácticas variadas que favorezan a comprensión das obras musicais desde múltiples enfoques.
- **Equidade:** Promover a igualdade de oportunidades e recursos para que cada estudante poida desenvolver ao máximo as súas capacidades analíticas, musicais e expresivas.

4.2 Medidas de atención á diversidade

4.2.1 Adaptación metodolóxicas

- **Uso de recursos visuais e auditivos:** empregaranse partituras con anotacións gráficas, esquemas de estrutura e gravacións de referencia para facilitar a comprensión das obras e a súa montaxe.
- **Emprego de ferramentas dixitais:** utilizaranse aplicacións e programas de notación, metrónomos, afinadores e plataformas de aprendizaxe colaborativa para apoiar o estudo individual e colectivo.
- **Metodoloxía activa baseada en proxectos:** organizaranse concertos, gravacións e montaxes de repertorio como proxectos colectivos, permitindo adaptar os ritmos de traballo ás necesidades do grupo e de cada alumno/a.
- **Presentación de exemplos próximos ao alumnado:** seleccionárase repertorio e estilos vocais coñecidos e motivadores para favorecer a implicación, a conexión co seu contorno musical e a comprensión das funcións expresivas e comunicativas da voz en diferentes contextos musicais.

4.2.2 Apoio e reforzo educativo

- Itinerarios adaptados para alumnado con dificultades, atendendo especialmente á comprensión auditiva e lectoescritura musical.
- Actividades complementarias e sesións de reforzo para consolidar conceptos analíticos esenciais.
- Tutorías individuais ou en pequenos grupos para reforzar aspectos concretos da materia.

4.2.3 Atención ao alumnado con altas capacidades

- **Asignación de partes de maior dificultade técnica ou responsabilidade musical**, como solos vocais, seccións destacadas ou intervencións de liderado interpretativo, para estimular o desenvolvemento expresivo e o nivel técnico do alumnado.
- **Participación en tarefas de apoio ao profesor**, como propoñer ideas de interpretación, suxestións estilísticas ou alternativas expresivas, favorecendo así o pensamento crítico e creativo.
- **Incorporación de repertorio vocal complementario de maior complexidade estilística ou técnica**, adaptado ao nivel individual, para traballar en paralelo ao repertorio común da materia.
- **Participación en proxectos interdisciplinares, gravacións ou actividades externas** (concertos especiais, encontros musicais, colaboracións con outras agrupacións) que potencien a motivación, a posta en escena e a iniciativa artística do alumnado.

4.3 Coordinación e seguimento

Para garantir unha atención eficaz á diversidade, realizarase:

- **Avaliación continua e individualizada** para detectar dificultades ou necesidades específicas.
- **Coordinación co equipo docente** doutras materias e co titorado para deseñar estratexias conxuntas.
- **Colaboración co departamento de orientación**, cando sexa preciso, para establecer medidas específicas de apoio.

Con estas medidas, búscase garantir unha aprendizaxe significativa e adaptada que permita ao alumnado desenvolver plenamente as súas competencias no ámbito da interpretación musical, respectando o seu ritmo e estilo persoal de aprendizaxe.

5. Temas transversais

A educación musical, ademais de desenvolver competencias técnicas e artísticas, tamén contribúe á formación integral do alumnado a través da integración de temas transversais. Estes aspectos fomentan valores fundamentais que enriquecen tanto o proceso educativo como a sociedade en xeral.

O currículo das ensinanzas profesionais de música inclúe elementos transversais que permiten reflexionar sobre dimensións sociais, éticas e humanas da educación, e que se poden traballar de xeito efectivo a través da interpretación musical

5.1 Educación en valores

A través da materia de Canto promoveranse os seguintes valores:

- **Educación para a saúde:** Insistirase na importancia da hixiene postural durante a audición e estudo musical. Traballarase tamén o impacto emocional positivo da música, favorecendo o equilibrio persoal e a xestión do estrés a través da escoita consciente.
- **Igualdade de xénero:** Visibilizaranse compositoras, intérpretes e figuras femininas dentro da música moderna, favorecendo unha visión inclusiva e igualitaria da historia da música.
- **Respecto e convivencia:** O traballo en grupo, a análise compartida de obras e o diálogo sobre estilos musicais fomentarán o respecto polas ideas dos demais e a valoración da diversidade cultural e estética.

5.2 Desenvolvemento persoal e social

- **Creatividade e pensamento crítico:** A interpretación vocal require tomar decisións artísticas conscientes, explorar diferentes recursos expresivos e valorar distintos enfoques estilísticos, o que fomenta unha mente aberta, flexible e crítica.
- **Autoestima e expresión emocional:** O canto favorece a confianza en si mesmo, ofrece un espazo seguro para expresar emocións a través da voz e permite ao alumnado desenvolver a súa identidade artística persoal.
- **Responsabilidade e esforzo:** A práctica vocal implica preparación individual, constancia, coidado da voz e compromiso co proceso de aprendizaxe, valores que fortalecen a disciplina persoal e o sentido de responsabilidade artística.

5.3 Educación para a cidadanía e o desenvolvemento sostible

- **Educación ambiental:** Tomarase conciencia sobre a contaminación acústica e a importancia do silencio tanto como ferramenta expresiva como elemento de respecto polos demais. Ademais, reflexionarase sobre a sostibilidade na industria musical.
- **Uso responsable das novas tecnoloxías:** Valorarase o uso ético das TIC, promovendo a reflexión sobre a dependencia tecnolóxica e o consumo consciente de contido dixital.

5.4 Tratamento das Tecnoloxías da Información e da Comunicación (TIC's)

- **Uso de software especializado:** Empregarase software específico para realizar análises melódicas, harmónicas e rítmicas de pezas vocais, favorecendo unha aprendizaxe visual e auditiva máis completa, así como a comprensión da relación entre a voz e o acompañamento instrumental.
- **Gravación e produción musical:** Introducirase o uso básico de ferramentas de edición e análise de audio das interpretacións vocais, permitindo ao alumnado estudar a súa voz desde unha perspectiva práctica e técnica, valorar a afinación, a dicción, a dinámica e a proxección, así como traballar na mellora continua.
- **Aprendizaxe en liña:** Fomentarase o uso de plataformas dixitais para acceder a recursos sobre técnica vocal, investigación de estilos e repertorios, e para o intercambio de ideas e materiais entre estudantes, facilitando o traballo colaborativo e a preparación de interpretacións con acompañamento.

A incorporación destes temas transversais na materia de Canto contribúe a unha formación máis global do alumnado, preparándoo para ser non só intérprete, senón tamén cidadán reflexivo, creativo e comprometido co seu entorno, capaz de analizar, interpretar e comunicar de xeito consciente a través da voz.

6. Actividades culturais e de promoción das ensinanzas

A promoción das ensinanzas de música moderna e a súa integración na vida cultural da comunidade son aspectos fundamentais desta programación. A través de diversas actividades culturais, preténdese enriquecer a experiencia do alumnado, fomentar o contacto co mundo profesional e achegar a música á sociedade, facendo visible o traballo que se realiza nas aulas e o valor da análise musical como ferramenta artística e intelectual.

6.1 Concertos e recitais

- **Organización de concertos didácticos en formato vocal ou con acompañamento instrumental**, nos que o alumnado interprete obras de distintos estilos da música moderna (pop, jazz, soul, funk, bossa, latin, rock, etc.), achegando ao público a diversidade de repertorios e o papel da voz nestes contextos.
- **Participación en festivais e encontros musicais locais e autonómicos**, representando ao centro mediante a interpretación vocal de repertorio variado e promovendo a visibilidade da música moderna e das distintas posibilidades expresivas da voz.
- **Realización de audicións abertas ao público**, nas que o alumnado interprete o repertorio vocal traballado na aula, favorecendo a experiencia escénica, a motivación artística e a consolidación das habilidades interpretativas en directo.

6.2 Obradoiros e masterclasses

- **Invitación de profesionais da música moderna**, como cantantes ou coaches vocais, para traballar conxuntamente co alumnado aspectos como a interpretación de repertorio actual, técnicas específicas de estilos (pop, jazz, soul, funk, bossa, latin, etc.) ou a preparación de concertos e gravacións.
- **Obradoiros de creación e montaxe vocal**, nos que o alumnado poida participar en procesos de arranxo, adaptación e preparación de novas pezas vocais (solistas ou con acompañamento), aplicando de forma práctica os coñecementos adquiridos noutras materias.
- **Sesións de audición guiada en grupo**, para coñecer novos estilos e intérpretes vocais, reforzar a escoita activa e ampliar o repertorio de referencia do alumnado.

6.3 Colaboración con outras disciplinas artísticas

- **Proxectos conxuntos con danza, teatro ou artes visuais**, nos que o alumnado de canto participe como intérprete vocal en creacións escénicas colectivas, integrando a voz en directo con outras disciplinas artísticas.
- **Participación en eventos culturais da contorna**, representando ao centro a través de actuacións vocais en colaboración con asociacións culturais, escolas de arte ou centros educativos.

- **Colaboracións con escolas ou entidades audiovisuais**, para a creación de bandas sonoras orixinais ou a gravación de materiais formativos que combinen interpretación vocal e imaxe.

Estas actividades buscan non só fortalecer as competencias interpretativas e expresivas do alumnado, senón tamén favorecer a súa implicación en proxectos artísticos que conecten o centro co entorno social e cultural.

7. Secuenciación por cursos

A materia de Canto impártese ao longo dos seis cursos do grao profesional, seguindo unha progresión que permite ao alumnado desenvolver as súas habilidades técnicas, expresivas e interpretativas, consolidando unha práctica vocal sólida e versátil.

A secuenciación dos contidos está deseñada para integrarse de forma natural co nivel técnico e artístico do alumnado, tendo en conta que nesta etapa xa conta cunha base sólida en linguaxe musical, harmonía e práctica instrumental. Isto posibilita que o traballo se enfoque na interpretación de repertorio progresivamente máis elaborado e variado, favorecendo o crecemento artístico e a adaptación a diferentes estilos propios da música moderna.

Esta organización garante que o alumnado desenvolva de maneira continua e coherente a súa capacidade interpretativa, a sensibilidade artística e a comunicación musical ao longo de todo o grao profesional, adquirindo unha preparación integral para a práctica vocal en contextos tanto académicos como profesionais.

7.1 Curso 1º

7.1.1 Obxectivos

- Aprender e interpretar estudos / obras de memoria. Gammas de ataque legato / picado.
- Desenvolver a técnica de interpretación de relación escala-acorde tríada, acordes, arpexos, etc.
- Solucionar cada vez con maior autonomía cuestións relacionadas coa dixitación, dinámica, etc.
- Aplicación da progresión IV (Maior/Menor), aplicando en distintos estilos rítmicos.
- Coñecer o significado das principais expresións de carácter e tempo que se aplican ao repertorio habitual.

- Interpretar un repertorio que inclúa obras representativas de diferentes épocas e estilos de dificultade adecuada a este nivel.
- Dominar no seu conxunto a técnica e as posibilidades sonoras e expresivas do instrumento, así como alcanzar e demostrar a sensibilidade auditiva necesaria para perfeccionar gradualmente a calidade sonora.
- Practicar a música de conxunto, integrándose en formacións grupais de diversa configuración.

7.1.2 Contidos

- Adestramento permanente e progresivo da memoria.
- Práctica da lectura á vista.
- Exercicios técnicos de articulación, vocalización e dicción acorde ao nivel.
- Estudo da escala maior.
- Estudo das escalas menores (natural / harmónica / melódica).
- Arpexos tríada + inversións.
- Coñecemento da relación escala-acorde tríada: C (maior); c (natural / harmónica / melódica); Co (Disminuída), C+ (Hexatona), Csus4 (Mixolidia).
- Enlace harmónico IV-V-I maior / menor.
- Coñecemento básico de patróns rítmicos populares.
- Introducción ao coñecemento da articulación e fraseos de distintos estilos como Pop, Rock, Funk, ritmos latinos, Bossa, Jazz, Blues, Gospel.
- Estudo e interpretación dun programa que debe comprender obras de diferentes estilos acorde ao nivel técnico.

7.1.3 Avaliación

- Avaliación continua na aula mediante a observación directa do traballo diario (aspectos técnicos, expresivos e de actitude).
- Proba práctica ao final de cada trimestre, que recolla os obxectivos traballados durante o período.

7.1.3.1 Criterios de avaliación

- Utilizar o esforzo muscular, a respiración e a relaxación adecuados ás exixencias da execución vocal.

- Demostrar o dominio na execución de estudos e obras sen desligar os aspectos técnicos dos musicais.
- Demostrar sensibilidade auditiva na afinación e no uso das posibilidades sonoras da voz.
- Demostrar capacidade para abordar individualmente o estudo das obras de repertorio.
- Demostrar solvencia na lectura á primeira vista e capacidade progresiva na improvisación vocal.
- Interpretar obras de distintos estilos, como solista e con acompañamento.
- Interpretar de memoria obras do repertorio vocal de acordo cos criterios do estilo correspondente.
- Demostrar autonomía na interpretación dentro das marxes de flexibilidade que permita o texto musical.
- Mostrar autonomía progresivamente maior na resolución de problemas técnicos e interpretativos.
- Presentar en público un programa adecuado ao seu nivel demostrando capacidade comunicativa e calidade artística.

7.1.3.2 Actividades de avaliación

- Interpretación de obras e estudos na aula ao longo do curso.
- Probas prácticas de fin de cuatrimestre.
- Lectura á primeira vista e exercicios de improvisación.
- Presentación en audicións abertas ao público.

7.1.3.3 Mínimos esixibles

- Completar un mínimo de tres estudos ou temas por cuatrimestre de distintos estilos, incluíndo un de memoria.
- Manter un nivel técnico correcto de interpretación en cada estilo.
- Amosa-la capacidade de afinación, dicción clara, control da respiración e coherencia estilística.

7.1.3.4 Procedementos e ferramentas de avaliación

A avaliación do alumnado realizarase a través de diferentes procedementos que permitirán medir tanto a adquisición das competencias interpretativas como o desenvolvemento da capacidade de traballo en grupo. Estes procedementos estarán apoiados por ferramentas específicas para garantir unha valoración obxectiva e completa do proceso de aprendizaxe.

- **Avaliación continua.** O profesor valorará de forma constante o progreso do alumno durante o curso, así como a súa actitude e asistencia, recollendo dita información no caderno de aula.
- **Avaliación puntual.** Organizaranse audicións a nivel de departamento, concertos de alumnos, onde o profesor valorará a cantidade do traballo presentado e o comportamento do alumno nestes eventos.

Estes procedementos permitirán unha avaliación formativa e continua, centrada no progreso individual e colectivo, garantindo que o alumnado alcance os obxectivos da materia ao longo de todo o período profesional.

7.1.3.5 Criterios de cualificación

Á hora de avaliar ao alumnado teranse en conta os seguintes aspectos:

Consecución dos obxectivos e contidos da programación: 40%

Participación e actitude na materia: 30%

Audicións: 30%

7.1.3.6 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

A autorización excepcional para a ampliación de matrícula ao curso seguinte é competencia do Consello Escolar do centro, previa solicitude do alumnado e tras a orientación do profesorado. Para concedela, teranse en conta criterios obxectivos, así como a madurez e a capacidade de aprendizaxe do estudante para afrontar o novo curso.

O Departamento de Canto do CEMU Centro de Música Moderna de Ponteareas establece como requisito indispensable para solicitar a ampliación de matrícula a superación dunha proba interpretativa. Esta proba deberá demostrar que o alumno/a alcanzou todos os obxectivos recollidos na programación do curso que desexa superar.

A avaliación basearase nos criterios específicos do curso en cuestión, e a cualificación final determinarase integramente a partir da proba escrita, de acordo cos aspectos detallados no apartado 7.1.3.3, **Mínimos Exixibles**.

7.1.3.7 Medidas de recuperación

Co obxectivo de garantir que todo o alumnado alcance as competencias interpretativas e colaborativas esixidas na materia de **Canto**, establécense as seguintes medidas de recuperación para aqueles que non superen as avaliacións ordinarias ou ben pola perda da avaliación continua por faltas de asistencia:

Consistirá nunha proba onde alumnado deberá presentar toda a materia que corresponda a avaliación en cuestión, sendo o profesorado o encargado de designar os contidos e as pezas a interpretar na proba.

➤ **Procedementos de recuperación ordinarios**

Proba por perda de avaliación continua en Xuño: 0 número de faltas no curso que provocan a perda de avaliación continua (xustificadas e sen xustificar) será de 9 e de mais de 3 por trimestre. 0 alumno terá dereito a un exame no mes de Xuño.

A nota resultante da proba será a que figure como cualificación final da materia no curso na convocatoria de Xuño.

En caso de perda de avaliación continua de trimestre, o profesor poderá realizar de maneira excepcional unha proba por perda de avaliación continua ao final do trimestre, só por causas moi xustificadas e sempre co consenso de todo o Departamento.

➤ **Probas extraordinarias de setembro**

O alumnado que non supere a materia en Xuño terá dereito a unha proba extraordinaria no mes de setembro. Será o seu profesor o que lle indique, no informe de materia non superada. O material a presentar nesta proba, de acordo a programación do curso no que se atope o alumno.

7.1.4 Recursos didácticos

Mediante as clases individuais o profesor encargárase de facer un seguimento individual personalizado aportando o material necesario para abarcar os aspectos técnicos, prácticos e interpretativos.

Na programación ofrecese a distinta bibliografía que pode servir como orientación para abarcar os contidos da programación.

7.2 Curso 2º

7.2.1 Obxectivos

- Interpretar obras de memoria, tanto en clase como en audicións públicas.
- Adquirir autonomía progresiva na dixitación e nas posibilidades dinámicas do instrumento.
- Desenvolver a lectura á primeira vista.

- Interpretar un repertorio que inclúa obras representativas de diferentes épocas e estilos, cunha dificultade adecuada a este nivel.
- Coñecer e practicar de maneira global a técnica e as posibilidades sonoras e expresivas do instrumento, así como demostrar a sensibilidade auditiva necesaria para perfeccionar gradualmente a calidade sonora.
- Practicar a música de conxunto, integrándose en formacións grupais de diversa configuración.

7.2.2 Contidos

- Práctica da lectura á vista.
- Exercicios técnicos de articulación, vocalización e dicción acorde ao nivel.
- Estudo da escala maior.
- Estudo das escalas menores (natural / harmónica / melódica).
- Estudo da escala pentatónica maior.
- Estudo da escala pentatónica menor.
- Coñecemento da relación escala-acorde con cuatríadas:
 - Cmaj7 (maior)
 - C6 (maior)
 - C-7 (natural / dórica)
 - C7 (mixolidia)
 - C7sus4 (mixolidia)
 - C-maj7 (harmónica / melódica)
 - C-6 (melódica)
 - C-7b5 (locria)
- Arpexos de tríadas e inversións.
- Iniciación a enlaces harmónicos coas notas tónicas.
- Desenvolvemento da articulación e fraseo en distintos estilos como Pop, Rock, Funk, ritmos latinos, Bossa, Jazz, Blues e Gospel.
- Estudo e interpretación dun programa que comprenda obras de diferentes estilos.

7.2.3 Avaliación

- Avaliación continua na aula mediante a observación directa do traballo diario (aspectos técnicos, expresivos e de actitude).

- Proba práctica ao final de cada trimestre, que recolla os obxectivos traballados durante o período.

7.2.3.1 Criterios de avaliación

- Utilizar o esforzo muscular, a respiración e a relaxación adecuados ás exixencias da execución vocal.
- Demostrar o dominio na execución de estudos e obras sen desligar os aspectos técnicos dos musicais.
- Demostrar sensibilidade auditiva na afinación e no uso das posibilidades sonoras da voz.
- Demostrar capacidade para abordar individualmente o estudo das obras de repertorio.
- Demostrar solvencia na lectura á primeira vista e capacidade progresiva na improvisación vocal.
- Interpretar obras de distintos estilos, como solista e con acompañamento.
- Interpretar de memoria obras do repertorio vocal de acordo cos criterios do estilo correspondente.
- Demostrar autonomía na interpretación dentro das marxes de flexibilidade que permita o texto musical.
- Mostrar autonomía progresivamente maior na resolución de problemas técnicos e interpretativos.
- Presentar en público un programa adecuado ao seu nivel demostrando capacidade comunicativa e calidade artística.

7.2.3.2 Actividades de avaliación

- Interpretación de obras e estudos na aula ao longo do curso.
- Probas prácticas de fin de cuatrimestre.
- Lectura á primeira vista e exercicios de improvisación.
- Presentación en audicións abertas ao público.

7.2.3.3 Mínimos esixibles

- Completar un mínimo de tres estudos ou temas por cuatrimestre de distintos estilos, incluíndo un de memoria.
- Manter un nivel técnico correcto de interpretación en cada estilo.
- Amosa-la capacidade de afinación, dicción clara, control da respiración e coherencia estilística.

7.2.3.4 Procedementos e ferramentas de avaliación

A avaliación do alumnado realizarase a través de diferentes procedementos que permitirán medir tanto a adquisición das competencias interpretativas como o desenvolvemento da capacidade de traballo en grupo. Estes procedementos estarán apoiados por ferramentas específicas para garantir unha valoración obxectiva e completa do proceso de aprendizaxe.

- **Avaliación continua.** O profesor valorará de forma constante o progreso do alumno durante o curso, así como a súa actitude e asistencia, recollendo dita información no caderno de aula.
- **Avaliación puntual.** Organizaranse audicións a nivel de departamento, concertos de alumnos, onde o profesor valorará a cantidade do traballo presentado e o comportamento do alumno nestes eventos.

Estes procedementos permitirán unha avaliación formativa e continua, centrada no progreso individual e colectivo, garantindo que o alumnado alcance os obxectivos da materia ao longo de todo o período profesional.

7.2.3.5 Criterios de cualificación

Á hora de avaliar ao alumnado teranse en conta os seguintes aspectos:

Consecución dos obxectivos e contidos da programación: 40%

Participación e actitude na materia: 30%

Audicións: 30%

7.2.3.6 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

A autorización excepcional para a ampliación de matrícula ao curso seguinte é competencia do Consello Escolar do centro, previa solicitude do alumnado e tras a orientación do profesorado. Para concedela, teranse en conta criterios obxectivos, así como a madureza e a capacidade de aprendizaxe do estudante para afrontar o novo curso.

O Departamento de Canto do CEMU Centro de Música Moderna de Ponteareas establece como requisito indispensable para solicitar a ampliación de matrícula a superación dunha proba interpretativa. Esta proba deberá demostrar que o alumno/a alcanzou todos os obxectivos recollidos na programación do curso que desexa superar.

A avaliación basearase nos criterios específicos do curso en cuestión, e a cualificación final determinarase integramente a partir da proba escrita, de acordo cos aspectos detallados no apartado 7.2.3.3, **Mínimos Exixibles**.

7.2.3.7 Medidas de recuperación

Co obxectivo de garantir que todo o alumnado alcance as competencias interpretativas e colaborativas esixidas na materia de **Canto**, establécense as seguintes medidas de recuperación para aqueles que non superen as avaliacións ordinarias ou ben pola perda da avaliación continua por faltas de asistencia:

Consistirá nunha proba onde alumnado deberá presentar toda a materia que corresponda a avaliación en cuestión, sendo o profesorado o encargado de designar os contidos e as pezas a interpretar na proba.

➤ Procedementos de recuperación ordinarios

Proba por perda de avaliación continua en Xuño: 0 número de faltas no curso que provocan a perda de avaliación continua (xustificadas e sen xustificar) será de 9 e de mais de 3 por trimestre. 0 alumno terá dereito a un exame no mes de Xuño.

A nota resultante da proba será a que figure como cualificación final da materia no curso na convocatoria de Xuño.

En caso de perda de avaliación continua de trimestre, o profesor poderá realizar de maneira excepcional unha proba por perda de avaliación continua ao final do trimestre, só por causas moi xustificadas e sempre co consenso de todo o Departamento.

➤ Probas extraordinarias de setembro

O alumnado que non supere a materia en Xuño terá dereito a unha proba extraordinaria no mes de setembro. Será o seu profesor o que lle indique, no informe de materia non superada. O material a presentar nesta proba, de acordo a programación do curso no que se atope o alumno.

7.2.4 Recursos didácticos

Mediante as clases individuais o profesor encargarse de facer un seguimento individual personalizado aportando o material necesario para abarcar os aspectos técnicos, prácticos e interpretativos.

Na programación ofrecese a distinta bibliografía que pode servir como orientación para abarcar os contidos da programación.

7.3 Curso 3º

7.3.1 Obxectivos

- Acadar seguridade e soltura na interpretación de obras de memoria, tanto na clase como en audicións públicas.
- Dominar as escalas maiores, menores e pentatónicas, así como o dominio técnico dos arpeixos de cuatría.
- Coñecer e aplicar distintos estilos da música moderna.
- Adquirir maior seguridade no coñecemento da estrutura formal das obras do repertorio e na aplicación deste coñecemento á interpretación.
- Adquirir seguridade na execución do entramado polifónico a dúas e tres voces e no control dos diferentes planos sonoros.
- Determinar a importancia da aplicación dos conceptos técnicos ao servizo dunha interpretación de calidade.
- Practicar a música de conxunto, integrándose en formacións grupais de diversa configuración.

7.3.2 Contidos

- Práctica da lectura á vista.
- Exercicios técnicos de dixitación acorde ao nivel.
- Dominio da escala pentatónica maior e menor.
- Estudo da escala cromática.
- Relación escala-acorde con cuatrías:
 - Cmaj7 (maior)
 - C6 (maior)
 - C-7 (natural / dórica)
 - C7 (mixolidia)
 - C7sus4 (mixolidia)
 - C-maj7 (armónica / melódica)
 - C-6 (melódica)
 - C-7b5 (locria)
 - Co7 (disminuída)
 - C+7 (hexatona)
 - Cmaj7#5 (lidia aumentada)

- Dominio de arpejos de tríada e inversións.
- Dominio do enlace harmónico II-V-I maior.
- Traballo sobre armonización melódica a dúas ou tres voces.
- Coñecemento da forma básica de Blues e da súa harmonía.
- Desenvolvemento da articulación e do fraseo en distintos estilos como Pop, Rock, Funk, ritmos latinos, Bossa, Jazz, Blues e Gospel.

7.3.3 Avaliación

- Avaliación continua na aula mediante a observación directa do traballo diario (aspectos técnicos, expresivos e de actitude).
- Proba práctica ao final de cada trimestre, que recolla os obxectivos traballados durante o período.

7.3.3.1 Criterios de avaliación

- Utilizar o esforzo muscular, a respiración e a relaxación adecuados ás exigencias da execución vocal.
- Demostrar o dominio na execución de estudos e obras sen desligar os aspectos técnicos dos musicais.
- Demostrar sensibilidade auditiva na afinación e no uso das posibilidades sonoras da voz.
- Demostrar capacidade para abordar individualmente o estudo das obras de repertorio.
- Demostrar solvencia na lectura á primeira vista e capacidade progresiva na improvisación vocal.
- Interpretar obras de distintos estilos, como solista e con acompañamento.
- Interpretar de memoria obras do repertorio vocal de acordo cos criterios do estilo correspondente.
- Demostrar autonomía na interpretación dentro das marxes de flexibilidade que permita o texto musical.
- Mostrar autonomía progresivamente maior na resolución de problemas técnicos e interpretativos.
- Presentar en público un programa adecuado ao seu nivel demostrando capacidade comunicativa e calidade artística.

7.3.3.2 Actividades de avaliación

- Interpretación de obras e estudos na aula ao longo do curso.

- Probas prácticas de fin de cuatrimestre.
- Lectura á primeira vista e exercicios de improvisación.
- Presentación en audicións abertas ao público.

7.3.3.3 Mínimos esixibles

- Completar un mínimo de tres estudos ou temas por cuatrimestre de distintos estilos, incluíndo un de memoria.
- Manter un nivel técnico correcto de interpretación en cada estilo.
- Amosa-la capacidade de afinación, dicción clara, control da respiración e coherencia estilística.

7.3.3.4 Procedementos e ferramentas de avaliación

A avaliación do alumnado realizarase a través de diferentes procedementos que permitirán medir tanto a adquisición das competencias interpretativas como o desenvolvemento da capacidade de traballo en grupo. Estes procedementos estarán apoiados por ferramentas específicas para garantir unha valoración obxectiva e completa do proceso de aprendizaxe.

- **Avaliación continua.** O profesor valorará de forma constante o progreso do alumno durante o curso, así como a súa actitude e asistencia, recollendo dita información no caderno de aula.
- **Avaliación puntual.** Organizaranse audicións a nivel de departamento, concertos de alumnos, onde o profesor valorará a cantidade do traballo presentado e o comportamento do alumno nestes eventos.

Estes procedementos permitirán unha avaliación formativa e continua, centrada no progreso individual e colectivo, garantindo que o alumnado alcance os obxectivos da materia ao longo de todo o período profesional.

7.3.3.5 Criterios de cualificación

Á hora de avaliar ao alumnado teranse en conta os seguintes aspectos:

Consecución dos obxectivos e contidos da programación: 40%

Participación e actitude na materia: 30%

Audicións: 30%

7.3.3.6 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

A autorización excepcional para a ampliación de matrícula ao curso seguinte é competencia do Consello Escolar do centro, previa solicitude do alumnado e tras a orientación do profesorado. Para concedela, teranse en conta criterios obxectivos, así como a madureza e a capacidade de aprendizaxe do estudante para afrontar o novo curso.

O Departamento de Canto do CEMU Centro de Música Moderna de Ponteareas establece como requisito indispensable para solicitar a ampliación de matrícula a superación dunha proba interpretativa. Esta proba deberá demostrar que o alumno/a alcanzou todos os obxectivos recollidos na programación do curso que desexa superar.

A avaliación basearase nos criterios específicos do curso en cuestión, e a cualificación final determinarase integramente a partir da proba escrita, de acordo cos aspectos detallados no apartado 7.3.3.3, **Mínimos Exixibles**.

7.3.3.7 Medidas de recuperación

Co obxectivo de garantir que todo o alumnado alcance as competencias interpretativas e colaborativas esixidas na materia de **Canto**, establécense as seguintes medidas de recuperación para aqueles que non superen as avaliacións ordinarias ou ben pola perda da avaliación continua por faltas de asistencia:

Consistirá nunha proba onde alumnado deberá presentar toda a materia que corresponda a avaliación en cuestión, sendo o profesorado o encargado de designar os contidos e as pezas a interpretar na proba.

➤ **Procedementos de recuperación ordinarios**

Proba por perda de avaliación continua en Xuño: 0 número de faltas no curso que provocan a perda de avaliación continua (xustificadas e sen xustificar) será de 9 e de mais de 3 por trimestre. 0 alumno terá dereito a un exame no mes de Xuño.

A nota resultante da proba será a que figure como cualificación final da materia no curso na convocatoria de Xuño.

En caso de perda de avaliación continua de trimestre, o profesor poderá realizar de maneira excepcional unha proba por perda de avaliación continua ao final do trimestre, só por causas moi xustificadas e sempre co consenso de todo o Departamento.

➤ **Probas extraordinarias de setembro**

O alumnado que non supere a materia en Xuño terá dereito a unha proba extraordinaria no mes de setembro. Será o seu profesor o que lle indique, no informe de materia non superada.

O material a presentar nesta proba, de acordo a programación do curso no que se atope o alumno.

7.3.4 Recursos didácticos

Mediante as clases individuais o profesor encargárase de facer un seguimento individual personalizado aportando o material necesario para abarcar os aspectos técnicos, prácticos e interpretativos.

Na programación ofrécese a distinta bibliografía que pode servir como orientación para abarcar os contidos da programación.

7.4 Curso 4º

7.4.1 Obxectivos

- Interpretación de obras de memoria, tanto na clase como en audicións públicas.
- Dominio das escalas maiores, menores e pentatónicas.
- Dominio técnico dos acordes e arpexios de cuatríada.
- Estudo da harmonía mediante construcións melódicas.
- Coñecemento das estruturas de Blues e articulación do swing.
- Coñecemento e aplicación de distintos estilos rítmicos da música moderna.
- Adquirir maior seguridade no coñecemento da estrutura formal das obras do repertorio e na necesidade de aplicar este coñecemento á interpretación.
- Adquirir seguridade na aplicación da técnica de execución do entramado polifónico a dúas e tres voces e no control dos diferentes planos sonoros en conxunto vocal.
- Determinar a importancia da aplicación dos conceptos técnicos ao servizo dunha interpretación de calidade.

7.4.2 Contidos

- Práctica da lectura á vista.
- Relación escala-acorde en tonalidade maior: modos / tríadas / cuatríadas diatónicas.
- Coñecemento das escalas: Mixolidia b9, Mixolidia #9, Mixolidia b9b13, Lidia dominante, alterada, simétrica diminuída e maior harmónica.
- Dominio dos arpexios de cuatríada.
- Tensións: traballo sobre a súa sonoridade e adquisición da comprensión auditiva.
- Progresión II-V-I (baixo, notas guía e exercicios melódicos).
- Estructuras de Blues.

- Articulación do swing.
- Intros e finais / Turnarounds — Standard.
- Traballo do estilo swing sobre standards clásicos.
- Iniciación ao walking bass sobre estruturas harmónicas simples.
- Composición dun arranxo vocal a tres voces.
- Jazz ballad en conxunto vocal.
- Estudo de solos.

7.4.3 Avaliación

- Avaliación continua na aula mediante a observación directa do traballo diario (aspectos técnicos, expresivos e de actitude).
- Proba práctica ao final de cada trimestre, que recolla os obxectivos traballados durante o período.

7.4.3.1 Criterios de avaliación

- Utilizar o esforzo muscular, a respiración e a relaxación adecuados ás exigencias da execución vocal.
- Demostrar o dominio na execución de estudos e obras sen desligar os aspectos técnicos dos musicais.
- Demostrar sensibilidade auditiva na afinación e no uso das posibilidades sonoras da voz.
- Demostrar capacidade para abordar individualmente o estudo das obras de repertorio.
- Demostrar solvencia na lectura á primeira vista e capacidade progresiva na improvisación vocal.
- Interpretar obras de distintos estilos, como solista e con acompañamento.
- Interpretar de memoria obras do repertorio vocal de acordo cos criterios do estilo correspondente.
- Demostrar autonomía na interpretación dentro das marxes de flexibilidade que permita o texto musical.
- Mostrar autonomía progresivamente maior na resolución de problemas técnicos e interpretativos.
- Presentar en público un programa adecuado ao seu nivel demostrando capacidade comunicativa e calidade artística.

7.4.3.2 Actividades de avaliación

- Interpretación de obras e estudos na aula ao longo do curso.
- Probas prácticas de fin de cuatrimestre.
- Lectura á primeira vista e exercicios de improvisación.
- Presentación en audicións abertas ao público.

7.4.3.3 Mínimos esixibles

- Completar un mínimo de tres estudos ou temas por cuatrimestre de distintos estilos, incluíndo un de memoria.
- Manter un nivel técnico correcto de interpretación en cada estilo.
- Aposar-la capacidade de afinación, dicción clara, control da respiración e coherencia estilística.

7.4.3.4 Procedementos e ferramentas de avaliación

A avaliación do alumnado realizarase a través de diferentes procedementos que permitirán medir tanto a adquisición das competencias interpretativas como o desenvolvemento da capacidade de traballo en grupo. Estes procedementos estarán apoiados por ferramentas específicas para garantir unha valoración obxectiva e completa do proceso de aprendizaxe.

- **Avaliación continua.** O profesor valorará de forma constante o progreso do alumno durante o curso, así como a súa actitude e asistencia, recollendo dita información no caderno de aula.
- **Avaliación puntual.** Organizaranse audicións a nivel de departamento, concertos de alumnos, onde o profesor valorará a cantidade do traballo presentado e o comportamento do alumno nestes eventos.

Estes procedementos permitirán unha avaliación formativa e continua, centrada no progreso individual e colectivo, garantindo que o alumnado alcance os obxectivos da materia ao longo de todo o período profesional.

7.4.3.5 Criterios de cualificación

Á hora de avaliar ao alumnado teranse en conta os seguintes aspectos:

Consecución dos obxectivos e contidos da programación: 40%

Participación e actitude na materia: 30%

Audicións: 30%

7.4.3.6 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

A autorización excepcional para a ampliación de matrícula ao curso seguinte é competencia do Consello Escolar do centro, previa solicitude do alumnado e tras a orientación do profesorado. Para concedela, teranse en conta criterios obxectivos, así como a madureza e a capacidade de aprendizaxe do estudante para afrontar o novo curso.

O Departamento de Canto do CEMU Centro de Música Moderna de Ponteareas establece como requisito indispensable para solicitar a ampliación de matrícula a superación dunha proba interpretativa. Esta proba deberá demostrar que o alumno/a alcanzou todos os obxectivos recollidos na programación do curso que desexa superar.

A avaliación basearase nos criterios específicos do curso en cuestión, e a cualificación final determinarase integramente a partir da proba escrita, de acordo cos aspectos detallados no apartado 7.4.3.3, **Mínimos Exixibles**.

7.4.3.7 Medidas de recuperación

Co obxectivo de garantir que todo o alumnado alcance as competencias interpretativas e colaborativas esixidas na materia de **Canto**, establécense as seguintes medidas de recuperación para aqueles que non superen as avaliacións ordinarias ou ben pola perda da avaliación continua por faltas de asistencia:

Consistirá nunha proba onde alumnado deberá presentar toda a materia que corresponda a avaliación en cuestión, sendo o profesorado o encargado de designar os contidos e as pezas a interpretar na proba.

➤ **Procedementos de recuperación ordinarios**

Proba por perda de avaliación continua en Xuño: 0 número de faltas no curso que provocan a perda de avaliación continua (xustificadas e sen xustificar) será de 9 e de mais de 3 por trimestre. 0 alumno terá dereito a un exame no mes de Xuño.

A nota resultante da proba será a que figure como cualificación final da materia no curso na convocatoria de Xuño.

En caso de perda de avaliación continua de trimestre, o profesor poderá realizar de maneira excepcional unha proba por perda de avaliación continua ao final do trimestre, só por causas moi xustificadas e sempre co consenso de todo o Departamento.

➤ **Probas extraordinarias de setembro**

O alumnado que non supere a materia en Xuño terá dereito a unha proba extraordinaria no mes de setembro. Será o seu profesor o que lle indique, no informe de materia non superada. O material a presentar nesta proba, de acordo a programación do curso no que se atope o alumno.

7.4.4 Recursos didácticos

Mediante as clases individuais o profesor encargárase de facer un seguimento individual personalizado aportando o material necesario para abarcar os aspectos técnicos, prácticos e interpretativos.

Na programación ofrecese a distinta bibliografía que pode servir como orientación para abarcar os contidos da programación.

7.5 Curso 5º

7.5.1 Obxectivos

- Acadar seguridade e soltura na interpretación de obras de memoria, tanto na clase como en audicións públicas.
- Dominio das escalas modais.
- Dominio das escalas maiores, menores e pentatónicas.
- Dominio técnico dos acordes, arpexios de cuatríada e das tensións.
- Improvisación sobre temas do repertorio.
- Estudo da harmonía mediante construcións melódicas.
- Iniciación a compases de amalgama, polirritmias e desprazamentos rítmicos aplicados ao repertorio.
- Coñecemento das estruturas de Blues e articulación do swing.
- Coñecemento e aplicación de distintos estilos rítmicos da música moderna.
- Adquirir maior seguridade no coñecemento da estrutura formal das obras do repertorio e na necesidade de aplicar este coñecemento á interpretación.
- Adquirir seguridade na aplicación da técnica de execución do entramado polifónico a dúas e tres voces e no control dos diferentes planos sonoros en conxunto vocal.
- Determinar a importancia da aplicación dos conceptos técnicos ao servizo dunha boa interpretación.

7.5.2 Contidos

- Práctica da lectura á vista.

- Audicións comparadas de grandes intérpretes para analizar de xeito crítico as características das súas diferentes versións.
- Patróns melódicos II-V-I (maior e menor).
- Relación escala-acorde en tonalidade maior: modos / tríadas / cuatríadas diatónicas.
- Relación escala-acorde en tonalidade menor: modos / tríadas / cuatríadas diatónicas.
- Coñecemento das escalas: Mixolidia b9, Mixolidia #9, Mixolidia b9b13, Lidia dominante, alterada, simétrica diminuída e maior harmónica.
- Tensións: traballo sobre a súa sonoridade e adquisición da comprensión auditiva.
- Progresión II-V-I maior e menor (baixo, notas guía e exercicios melódicos).
- Composición dun arranxo vocal a tres voces.
- Estudo de solos con as seguintes características:
 - Aproximacións cromáticas / diatónicas.
 - Dobre cromatismo.
 - *Enclosure* / dobre resolución.
 - Liñas cromáticas.
 - Aplicación rítmica do bebop, *scat* vocal.
 - Patróns / *licks* bebop.
 - *Rhythm changes*.
 - Estudo de repertorio bebop.
 - Estudo e análise de solos.
 - Estudo e interpretación dun programa que comprenda obras de diferentes estilos

7.5.3 Avaliación

- Avaliación continua na aula mediante a observación directa do traballo diario (aspectos técnicos, expresivos e de actitude).
- Proba práctica ao final de cada trimestre, que recolla os obxectivos traballados durante o período.

7.5.3.1 Criterios de avaliación

- Utilizar o esforzo muscular, a respiración e a relaxación adecuados ás exigencias da execución vocal.
- Demostrar o dominio na execución de estudos e obras sen desligar os aspectos técnicos dos musicais.

- Demostrar sensibilidade auditiva na afinación e no uso das posibilidades sonoras da voz.
- Demostrar capacidade para abordar individualmente o estudo das obras de repertorio.
- Demostrar solvencia na lectura á primeira vista e capacidade progresiva na improvisación vocal.
- Interpretar obras de distintos estilos, como solista e con acompañamento.
- Interpretar de memoria obras do repertorio vocal de acordo cos criterios do estilo correspondente.
- Demostrar autonomía na interpretación dentro das marxes de flexibilidade que permita o texto musical.
- Mostrar autonomía progresivamente maior na resolución de problemas técnicos e interpretativos.
- Presentar en público un programa adecuado ao seu nivel demostrando capacidade comunicativa e calidade artística.

7.5.3.2 Actividades de avaliación

- Interpretación de obras e estudos na aula ao longo do curso.
- Probas prácticas de fin de cuatrimestre.
- Lectura á primeira vista e exercicios de improvisación.
- Presentación en audicións abertas ao público.

7.5.3.3 Mínimos esixibles

- Completar un mínimo de tres estudos ou temas por cuatrimestre de distintos estilos, incluíndo un de memoria.
- Manter un nivel técnico correcto de interpretación en cada estilo.
- Amosa-la capacidade de afinación, dicción clara, control da respiración e coherencia estilística.

7.5.3.4 Procedementos e ferramentas de avaliación

A avaliación do alumnado realizarase a través de diferentes procedementos que permitirán medir tanto a adquisición das competencias interpretativas como o desenvolvemento da capacidade de traballo en grupo. Estes procedementos estarán apoiados por ferramentas específicas para garantir unha valoración obxectiva e completa do proceso de aprendizaxe.

- **Avaliación continua.** O profesor valorará de forma constante o progreso do alumno durante o curso, así como a súa actitude e asistencia, recollendo dita

información no caderno de aula.

- **Avaliación puntual.** Organizaranse audicións a nivel de departamento, concertos de alumnos, onde o profesor valorará a cantidade do traballo presentado e o comportamento do alumno nestes eventos.

Estes procedementos permitirán unha avaliación formativa e continua, centrada no progreso individual e colectivo, garantindo que o alumnado alcance os obxectivos da materia ao longo de todo o período profesional.

7.5.3.5 Criterios de cualificación

Á hora de avaliar ao alumnado teranse en conta os seguintes aspectos:

Consecución dos obxectivos e contidos da programación: 40%

Participación e actitude na materia: 30%

Audicións: 30%

7.5.3.6 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

A autorización excepcional para a ampliación de matrícula ao curso seguinte é competencia do Consello Escolar do centro, previa solicitude do alumnado e tras a orientación do profesorado. Para concedela, teranse en conta criterios obxectivos, así como a madureza e a capacidade de aprendizaxe do estudante para afrontar o novo curso.

O Departamento de Canto do CEMU Centro de Música Moderna de Ponteareas establece como requisito indispensable para solicitar a ampliación de matrícula a superación dunha proba interpretativa. Esta proba deberá demostrar que o alumno/a alcanzou todos os obxectivos recollidos na programación do curso que desexa superar.

A avaliación basearase nos criterios específicos do curso en cuestión, e a cualificación final determinarase integramente a partir da proba escrita, de acordo cos aspectos detallados no apartado 7.5.3.3, **Mínimos Exixibles**.

7.5.3.7 Medidas de recuperación

Co obxectivo de garantir que todo o alumnado alcance as competencias interpretativas e colaborativas esixidas na materia de **Canto**, establécense as seguintes medidas de recuperación para aqueles que non superen as avaliacións ordinarias ou ben pola perda da avaliación continua por faltas de asistencia:

Consistirá nunha proba onde alumnado deberá presentar toda a materia que corresponda a avaliación en cuestión, sendo o profesorado o encargado de designar os contidos e as pezas a interpretar na proba.

➤ **Procedementos de recuperación ordinarios**

Proba por perda de avaliación continua en Xuño: 0 número de faltas no curso que provocan a perda de avaliación continua (xustificadas e sen xustificar) será de 9 e de mais de 3 por trimestre. 0 alumno terá dereito a un exame no mes de Xuño.

A nota resultante da proba será a que figure como cualificación final da materia no curso na convocatoria de Xuño.

En caso de perda de avaliación continua de trimestre, o profesor poderá realizar de maneira excepcional unha proba por perda de avaliación continua ao final do trimestre, só por causas moi xustificadas e sempre co consenso de todo o Departamento.

➤ **Probas extraordinarias de setembro**

O alumnado que non supere a materia en Xuño terá dereito a unha proba extraordinaria no mes de setembro. Será o seu profesor o que lle indique, no informe de materia non superada. O material a presentar nesta proba, de acordo a programación do curso no que se atope o alumno.

7.5.4 Recursos didácticos

Mediante as clases individuais o profesor encargarse de facer un seguimento individual personalizado aportando o material necesario para abarcar os aspectos técnicos, prácticos e interpretativos.

Na programación ofrecese a distinta bibliografía que pode servir como orientación para abarcar os contidos da programación.

7.6 Curso 6º

7.6.1 Obxectivos

- Coñecer as diversas convencións interpretativas vixentes en distintos períodos da música instrumental e vocal, especialmente as referidas á escritura rítmica e á ornamentación.
- Adquirir e aplicar progresivamente ferramentas e competencias para o desenvolvemento da memoria.

- Desenvolver a capacidade de lectura á primeira vista e aplicar con autonomía progresivamente maior os coñecementos musicais para a improvisación co instrumento.
- Practicar a música de conxunto, integrándose en formacións grupais de diversa configuración.
- Aplicar con autonomía progresivamente maior os coñecementos musicais para solucionar por si mesmo os diversos problemas de execución que se poidan presentar relativos á dixitación, ao fraseo e á dinámica.
- Dominar no seu conxunto a técnica e as posibilidades sonoras e expresivas do instrumento, así como alcanzar e demostrar a sensibilidade auditiva necesaria para perfeccionar gradualmente a calidade sonora.
- Interpretar un repertorio que inclúa obras representativas de diferentes épocas e estilos, cunha dificultade adecuada a este nivel.

7.6.2 Contidos

- Práctica da lectura á vista.
- Audicións comparadas de grandes intérpretes para analizar de xeito crítico as características das súas diferentes versións.
- Patróns melódicos II-V-I (maior e menor).
- Relación escala-acorde en tonalidade maior: modos / tríadas / cuatríadas diatónicas.
- Relación escala-acorde en tonalidade menor: modos / tríadas / cuatríadas diatónicas.
- Dominio das escalas dos acordes:
 - Cmaj7 (maior)
 - C6 (maior)
 - C-7 (natural / dórica)
 - C7 (mixolidia)
 - C7sus4 (mixolidia)
 - C-maj7 (armónica / melódica)
 - C-6 (melódica)
 - C-7b5 (locria)
 - Co7 (disminuída)
 - C+7 (hexatona)
 - Cmaj7#5 (lidia aumentada)
 - Mixolidia b9
 - Mixolidia #9

- Mixolidia b9b13
 - Lidia dominante
 - Escala alterada
 - Escala simétrica diminuída
 - Maior harmónica
 - Escala de tons.
- Desenvolvemento da linguaxe bebop.
 - Composición dun arranxo vocal a tres voces.
 - Dominio de compases de amalgama, polirritmias e desprazamentos rítmicos aplicados ao repertorio.
 - Estudo e análise de solos.
 - Repertorio de jazz e a súa aplicación estilística.
 - Estudo e interpretación dun programa que comprenda obras de diferentes estilos.

7.6.3 Avaliación

- Avaliación continua na aula mediante a observación directa do traballo diario (aspectos técnicos, expresivos e de actitude).
- Proba práctica ao final de cada trimestre, que recolla os obxectivos traballados durante o período.

7.6.3.1 Criterios de avaliación

- Utilizar o esforzo muscular, a respiración e a relaxación adecuados ás exixencias da execución vocal.
- Demostrar o dominio na execución de estudos e obras sen desligar os aspectos técnicos dos musicais.
- Demostrar sensibilidade auditiva na afinación e no uso das posibilidades sonoras da voz.
- Demostrar capacidade para abordar individualmente o estudo das obras de repertorio.
- Demostrar solvencia na lectura á primeira vista e capacidade progresiva na improvisación vocal.
- Interpretar obras de distintos estilos, como solista e con acompañamento.
- Interpretar de memoria obras do repertorio vocal de acordo cos criterios do estilo correspondente.

- Demostrar autonomía na interpretación dentro das marxes de flexibilidade que permita o texto musical.
- Mostrar autonomía progresivamente maior na resolución de problemas técnicos e interpretativos.
- Presentar en público un programa adecuado ao seu nivel demostrando capacidade comunicativa e calidade artística.

7.6.3.2 Actividades de avaliación

- Interpretación de obras e estudos na aula ao longo do curso.
- Probas prácticas de fin de cuatrimestre.
- Lectura á primeira vista e exercicios de improvisación.
- Presentación en audicións abertas ao público.

7.6.3.3 Mínimos esixibles

- Completar un mínimo de tres estudos ou temas por cuatrimestre de distintos estilos, incluíndo un de memoria.
- Manter un nivel técnico correcto de interpretación en cada estilo.
- Amosa-la capacidade de afinación, dicción clara, control da respiración e coherencia estilística.

7.6.3.4 Procedementos e ferramentas de avaliación

A avaliación do alumnado realizarase a través de diferentes procedementos que permitirán medir tanto a adquisición das competencias interpretativas como o desenvolvemento da capacidade de traballo en grupo. Estes procedementos estarán apoiados por ferramentas específicas para garantir unha valoración obxectiva e completa do proceso de aprendizaxe.

- **Avaliación continua.** O profesor valorará de forma constante o progreso do alumno durante o curso, así como a súa actitude e asistencia, recollendo dita información no caderno de aula.
- **Avaliación puntual.** Organizaranse audicións a nivel de departamento, concertos de alumnos, onde o profesor valorará a cantidade do traballo presentado e o comportamento do alumno nestes eventos.

Estes procedementos permitirán unha avaliación formativa e continua, centrada no progreso individual e colectivo, garantindo que o alumnado alcance os obxectivos da materia ao longo de todo o período profesional.

7.6.3.5 Criterios de cualificación

Á hora de avaliar ao alumnado teranse en conta os seguintes aspectos:

Consecución dos obxectivos e contidos da programación: 40%

Participación e actitude na materia: 30%

Audicións: 30%

7.6.3.6 Medidas de recuperación

Co obxectivo de garantir que todo o alumnado alcance as competencias interpretativas e colaborativas esixidas na materia de **Canto**, establécense as seguintes medidas de recuperación para aqueles que non superen as avaliacións ordinarias ou ben pola perda da avaliación continua por faltas de asistencia:

Consistirá nunha proba onde alumnado deberá presentar toda a materia que corresponda a avaliación en cuestión, sendo o profesorado o encargado de designar os contidos e as pezas a interpretar na proba.

➤ **Procedementos de recuperación ordinarios**

Proba por perda de avaliación continua en Xuño: 0 número de faltas no curso que provocan a perda de avaliación continua (xustificadas e sen xustificar) será de 9 e de mais de 3 por trimestre. 0 alumno terá dereito a un exame no mes de Xuño.

A nota resultante da proba será a que figure como cualificación final da materia no curso na convocatoria de Xuño.

En caso de perda de avaliación continua de trimestre, o profesor poderá realizar de maneira excepcional unha proba por perda de avaliación continua ao final do trimestre, só por causas moi xustificadas e sempre co consenso de todo o Departamento.

➤ **Probas extraordinarias de setembro**

O alumnado que non supere a materia en Xuño terá dereito a unha proba extraordinaria no mes de setembro. Será o seu profesor o que lle indique, no informe de materia non superada. O material a presentar nesta proba, de acordo a programación do curso no que se atope o alumno.

7.6.4 Recursos didácticos

Mediante as clases individuais o profesor encargárase de facer un seguimento individual personalizado aportando o material necesario para abarcar os aspectos técnicos, prácticos e interpretativos.

Na programación ofrecese a distinta bibliografía que pode servir como orientación para abarcar os contidos da programación.

8. Procedementos de avaliación e seguimento da programación didáctica

Segundo as instrucións recollidas no artigo 2º da Orde do 8 de febreiro de 2008 pola que se regula a avaliación e cualificación do alumnado que cursa as ensinanzas profesionais de música na Comunidade Autónoma de Galicia, establécese que *“a avaliación terá un carácter formativo e orientador do proceso educativo e proporcionará unha información constante que permita mellorar tanto os procesos coma os resultados da intervención educativa”*.

Neste sentido, o Departamento leva a cabo unha tripla avaliación: do proceso de aprendizaxe do alumnado, desenvolvido no apartado correspondente de cada curso, da programación didáctica, e da labor docente.

O seguimento e avaliación da programación será rexistrado por cada docente e tratado nas reunións periódicas do departamento, quedando constancia en acta das desviacións e modificacións acordadas. Estas propostas de mellora serán incluídas na memoria final do departamento e servirán de base para a actualización da programación no seguinte curso académico.

Por outra banda, a misión da Comisión de Coordinación Pedagóxica será a de garantir que as programacións didácticas dos distintos departamentos presenten **coherencia e continuidade**, indicando as modificacións pertinentes que deberán ser realizadas polos departamentos.

No caso de 6º curso, ao tratarse da culminación do Grao Profesional, prestarase unha atención especial a que a avaliación e o seguimento da programación aseguren a adquisición das competencias finais propias da etapa.

Dende o Departamento de Musicoloxía, para avaliar a nosa programación didáctica, teremos en conta os seguintes aspectos:

- **Obxectivos:** a súa adecuación ás necesidades do alumnado e ao Proxecto Educativo do Centro.
- **Contidos:** validez da súa selección con respecto aos obxectivos formulados e adecuación ao nivel final da etapa.
- **Actividades:** adaptación á diversidade do alumnado, aos seus intereses e aos seus ritmos de aprendizaxe.
- **Criterios metodolóxicos:** coherencia e adecuación á realidade do grupo.
- **Medios e recursos:** avaliación da idoneidade dos recursos empregados e da súa relación cos obxectivos propostos.
- **Avaliación:** comprobación da coherencia entre criterios de avaliación, procedementos, contidos e obxectivos.
- **Alumnado:** valoración da relación co alumnado e do clima de convivencia, cooperación e traballo.

9. Procedementos para realizar a avaliación interna do departamento

Do mesmo xeito que se indica no punto anterior, a avaliación do labor docente supón un dos tres elementos a avaliar dentro do noso sistema educativo xunto co proceso de aprendizaxe e a programación didáctica.

Será misión do profesorado realizar a análise dos datos que obteña trala avaliación do alumnado e da programación didáctica para realizar as diferentes adaptacións ou adecuacións das estratexias metodolóxicas co fin de mellorar os resultados acadados.

Para levar a cabo este proceso contarase tamén coa análise das enquisas de satisfacción do alumnado como vía alternativa ás clases para obter datos directos relativos á súa función.

Nas reunións do departamento trátaranse todos estes puntos ademais dos que o profesor considere relevantes, sen descoidar aspectos como os recursos materiais e persoais dos que dispón o propio departamento para ofrecer unha ensinanza de calidade, trasladando á Comisión de Coordinación Pedagóxica todo aquilo que se estime oportuno.

10. Anexos

10.1 Probas de acceso a 1º de grao profesional

Na páxina web do centro e no taboleiro de anuncios pódese encontrar toda a información referente a este punto.

Documento de información sobre as probas de acceso.

10.2 Probas de acceso a outros cursos

Do mesmo xeito que no punto anterior, toda a información relativa ás probas de acceso a outros cursos atópase na páxina web e no taboleiro de anuncios do centro.

Información sobre as probas de acceso a outros cursos.

10.3 Faltas de asistencia

Establécense dous tipos de faltas, xustificadas e sen xustificar. O alumnado perderá o dereita á avaliación continua se, por calquera circunstancia, falta ó 30% ou máis das clases ó longo do curso. Isto supón que non se poden ter máis de 6 faltas sen xustificar ou 9 xustificadas, pero nunca máis de 9 en total, sexan xustificada ou non.

Para a xustificación das faltas haberá dispoñible na conserxería e na páxina web do centro un formulario a tal efecto que debe ser cuberto e entregado ó profesor, que será a persoa que acepte ou non a falta como xustificada.